

Basispakket voor mantelzorgers in Amsterdam

Versie 9 mei 2009

1. Inleiding

Mantelzorgers vormen een belangrijk onderdeel van de Amsterdamse *civil society*, het geheel aan sociale verbanden en netwerken in de stad. Met de invoering van de Wet op de Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo) wil Amsterdam deze civil society versterken. Dit is uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma 'Amsterdam voor Elkaar', waarin voor de periode 2008 – 2010 gezamenlijke activiteiten voor stad en stadsdelen zijn beschreven. Dit uitvoeringsprogramma is in januari 2008 vastgesteld door B&W. De besluitvorming in de DB's van de stadsdelen volgt begin 2008. 'Amsterdam voor Elkaar' richt zich op drie thema's:

1. Mantelzorgondersteuning
2. Vrijwilligerswerk in de informele zorg
3. Actief burgerschap

Eén van de actiepunten binnen het thema mantelzorgondersteuning is het herijken en verbreden van het aanbod mantelzorgondersteuning, resulterend in een basispakket. Daarvoor wordt nu een voorstel gedaan. In het uitvoeringsprogramma is de doelstelling opgenomen dat vanaf 2009 minimaal 7.000 mantelzorgers in Amsterdam worden bereikt door het gemeentelijke ondersteuningsaanbod. Om dit te realiseren is nauwe samenwerking tussen stad en stadsdelen noodzakelijk, evenals goede afstemming met zorgaanbieders, welzijnswerk en andere ondersteuningsorganisaties. Het doel is om in januari 2010 een nieuwe ondersteuningsstructuur voor mantelzorgers gerealiseerd te hebben. In 2008 en 2009 wordt de nieuwe ondersteuning gefaseerd ingevoerd. Een basispakket voor mantelzorgers, beschikbaar voor burgers in alle stadsdelen, is een essentieel onderdeel van de nieuwe structuur.

Achtergrond

Mantelzorg is zorg die onbetaald, niet-beroepsmatig en vanuit een persoonlijke betrokkenheid verleend wordt aan iemand uit de naaste sociale omgeving. Het gaat echter niet om normale zorg in een gezin, zoals voor gezonde kinderen.

Er is slechts een beperkte en niet eenduidige registratie van mantelzorgers. Een totaalbeeld van de groep Amsterdamse mantelzorgers is op dit moment niet te geven. Schattingen voor Amsterdam komen uit op aantallen die variëren van 80.000-140.000. De gemeente (DZS) is voornemens om in 2008 een (beperkt) onderzoek uit te laten voeren om beter zicht te krijgen in de aantallen mantelzorgers.

Het verlenen van mantelzorg kan een zware belasting vormen, waardoor mantelzorgers soms niet meer goed toekomen aan het vervullen van andere rollen (partner, ouder, werknemer) of weinig tijd over hebben voor het onderhouden van sociale contacten. Vooral de groep mantelzorgers die intensieve zorg verleent, dat wil zeggen, langer dan drie maanden én meer dan 8 uur per week behoort tot de risicogroep die sociale, fysieke of emotionele problemen kan krijgen. Naar schatting zijn er in Amsterdam zo'n 10.000 mantelzorgers zwaar- of overbelast.

Speciale aandacht is nodig voor drie groepen mantelzorgers: allochtone mantelzorgers, jonge mantelzorgers en mantelzorgers van mensen met een GGZ problematiek. Deze mantelzorgers ervaren specifieke problemen en zijn onvoldoende in beeld bij het huidige ondersteuningsaanbod.

Amsterdamse visie

De gemeente Amsterdam wil mantelzorgers ondersteunen bij de uitvoering van hun informele zorgtaken en overbelasting van mantelzorgers voorkomen. Ondersteuning van mantelzorgers is van belang vanwege hun specifieke meerwaarde voor de kwaliteit van zorg en welzijn van de zorgbehoevende burgers. Deze meerwaarde blijkt bijvoorbeeld uit persoonlijke aandacht en betrokkenheid, flexibiliteit en maatwerk. Met de inbreng van mantelzorgers is de thuissituatie van zorgbehoevenden beter te organiseren en houdt de cliënt meer grip op zijn situatie. De eigen kracht van het netwerk van familie, burens, vrienden wordt meer benut. Dat is des te meer van belang in situaties waar professionele zorg niet aanwezig is. Een goede ondersteuning van mantelzorgers is noodzakelijk om te voorkomen dat mantelzorgers hun taken niet meer aankunnen.

Mogelijke kostenbesparing, doordat er minder beroep wordt gedaan op professionele zorg, is geen doelstelling van het Amsterdamse mantelzorgbeleid, maar hooguit een positief neveneffect.

Een te groot beroep op mantelzorgers en overbelasting van mantelzorgers moet worden voorkomen. Dat vereist dat professionele zorgaanbieders, waar nodig, altijd voldoende zorg van goede kwaliteit leveren, zodat mantelzorgers niet verplicht zijn meer te doen dan zij zelf aan kunnen. Professionele zorg moet daarom voldoende beschikbaar zijn. Mantelzorgers hoeven geen taken van professionals over te nemen. De professionele zorgaanbieders zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van de geleverde zorg aan hun cliënten. Zij dienen daarbij aandacht te schenken aan de positie en de inbreng van de mantelzorgers. De gemeente zal hen daar op aanspreken.

Waar de gemeente zelf vorm geeft aan zorgvoorzieningen zal zij hierbij ook oog hebben voor de inbreng en positie van mantelzorgers. Dat geldt bijvoorbeeld voor Wmo voorzieningen als hulp bij het huishouden, maatschappelijke steunsystemen en aanpak huiselijk geweld¹.

2. Ondersteuningsstructuur

De gemeente Amsterdam wil de ondersteuning van mantelzorgers op korte termijn beter gaan organiseren, met een groter bereik onder de burgers in alle stadsdelen. Twee onderdelen zijn daarbij cruciaal: een basispakket voor mantelzorgers in alle stadsdelen en een stedelijk expertisecentrum mantelzorg.

Basispakket voor mantelzorgers

Het basispakket beschrijft de gemeentelijk georganiseerde directe ondersteuning aan mantelzorgers dat in elk stadsdeel geboden wordt. Naast dit gezamenlijk afgesproken basispakket kan een stadsdeel extra aandacht aan mantelzorg besteden, indien het stadsdeel bestuur dat wenst. Een dergelijk basispakket kent een opzet die vergelijkbaar is met andere Wmo voorzieningen in de stadsdelen, zodat het in de toekomst een bouwsteen kan zijn voor een Wmo-breed basispakket, dat zorg en welzijnsvoorzieningen beschrijft voor alle burgers.

¹ Uit onderzoek blijkt dat de helft van de gevallen van ouderenmishandeling voortkomt uit onmacht van de mantelzorger.

Het basispakket voor mantelzorgers bestaat uit 4 functies:

1. informatie en advies

De informatiefunctie moet met name ingevuld worden door de (frontoffice) medewerkers van het loket Zorg en Samenleven in de stadsdelen. De adviesfunctie wordt ondergebracht in de backoffice van het loket. Concrete taken voor de medewerkers van het loket Zorg en Samenleven zijn:

- Herkenning en erkenning van mantelzorgers
- Verbeteren informatievoorziening voor met name drie aandachtsgroepen (allochtone mantelzorgers, jonge mantelzorgers en mantelzorgers van mensen met een GGZ problematiek)
- Beschikking over informatie over regelgeving en professionele voorzieningen
- Kortdurende advies trajecten (max. 3 gesprekken met mantelzorger) (backoffice)
- Coördineren van overname van mantelzorgtaken (backoffice)
- Verbinden basispakket voor mantelzorgers met andere Wmo voorzieningen (bekendheid met voorzieningen buiten het basispakket mantelzorg)
- Doorverwijzen van mantelzorgers naar bijvoorbeeld maatschappelijk werk

2. overname van mantelzorgtaken

Overname van taken door personen uit het eigen netwerk van de zorgbehoevende en mantelzorger, ondersteuning bij opbouw van dit netwerk, of overname door een georganiseerde vrijwilliger. Het organiseren van de overname van mantelzorgtaken vindt plaats in de backoffice van het loket.

- Bemiddeling tussen klant en vrijwilliger
- Helpen bij netwerkopbouw voor overname van mantelzorgtaken
- Ondersteuning bij het aanvragen van een indicatie voor professionele respijtzorg
- Contact met organisaties die vrijwilligers werven en begeleiden.

Het vinden en matchen van vrijwilligers is een taak van de vrijwilligersorganisaties in de informele zorg. De professionele respijtzorg wordt geleverd door zorginstellingen.

3. emotionele en educatieve steun

Collectieve vormen van steun door middel van bijeenkomsten en trainingen en deskundigheidsbevordering, lotgenotencontacten door (een) aanbieder(s) naar keuze van het stadsdeel.

- Ontwikkelen en organiseren van trainingen op het gebied van assertiviteit, bewaken van grenzen, tiltechnieken etc.
- Ontwikkelen en organiseren van ontspanningsbijeenkomsten, dag van de mantelzorg.

4. materiële steun

Parkeervergunning voor mantelzorgers. Een parkeervergunning is één vorm van materiële steun en is bestaand beleid. Een OV-regeling voor mantelzorgers of een regeling over kinderopvang kan wellicht in de toekomst tot de mogelijkheden behoren, maar daar zijn nu geen uitgewerkte plannen voor.

Amsterdams expertisecentrum mantelzorg

De uitvoering van het basispakket voor mantelzorgers ligt bij de stadsdelen. Het is van belang dat daarbij niet elk stadsdeel zelf alle relevante informatie hoeft te verzamelen of aan product ontwikkeling moet doen. Daarom wil Amsterdam naast de invoering van een basispakket voor

mantelzorgers in alle stadsdelen, een stedelijk expertisecentrum opzetten dat een aantal stadsdeel overstijgende taken uit gaat voeren en ondersteunend is aan de uitvoering van het basispakket. Het gaat bijvoorbeeld om informatie-uitwisseling tussen de loketten zorg en samenleven, training en scholing van de medewerkers, voorlichting aan professionele zorg, innovatie en productontwikkeling. De opdracht aan dit expertisecentrum wordt door stad en stadsdelen gezamenlijk geformuleerd.

De collectieve belangenbehartiging van mantelzorgers (via stedelijke subsidie aan het platform mantelzorg) is een van de andere stedelijke maatregelen die de gemeente treft, maar niet is opgenomen in het basispakket omdat het niet om individuele ondersteuningsproducten gaat die op stadsdeelniveau georganiseerd worden. Wel is denkbaar dat in Wmo platforms van stadsdelen mantelzorgers vertegenwoordigd zijn.

Uitvoerende partijen

De uitvoering van het basispakket en het expertisecentrum mantelzorgondersteuning wordt gerealiseerd door de volgende partijen:

Functie	Uitvoering
Informatie en advies	Loketten Zorg en Samenleven in alle stadsdelen (frontoffice en backoffice)
Overname van mantelzorgtaken	Coördinatie/advies in de backoffice van de loketten Z&S. Stedelijke financiering van 1 op 1 vrijwilligerswerk in de informele zorg.
Emotionele en educatieve steun	Aanbieder(s) naar keuze van stadsdeel, eventueel gezamenlijk opdrachtgeverschap.
Materiële steun	Uitvoerder parkeerbeleid in stadsdeel.
Expertisecentrum mantelzorg	Eén stedelijke organisatie, werkend in opdracht van stad en stadsdelen.

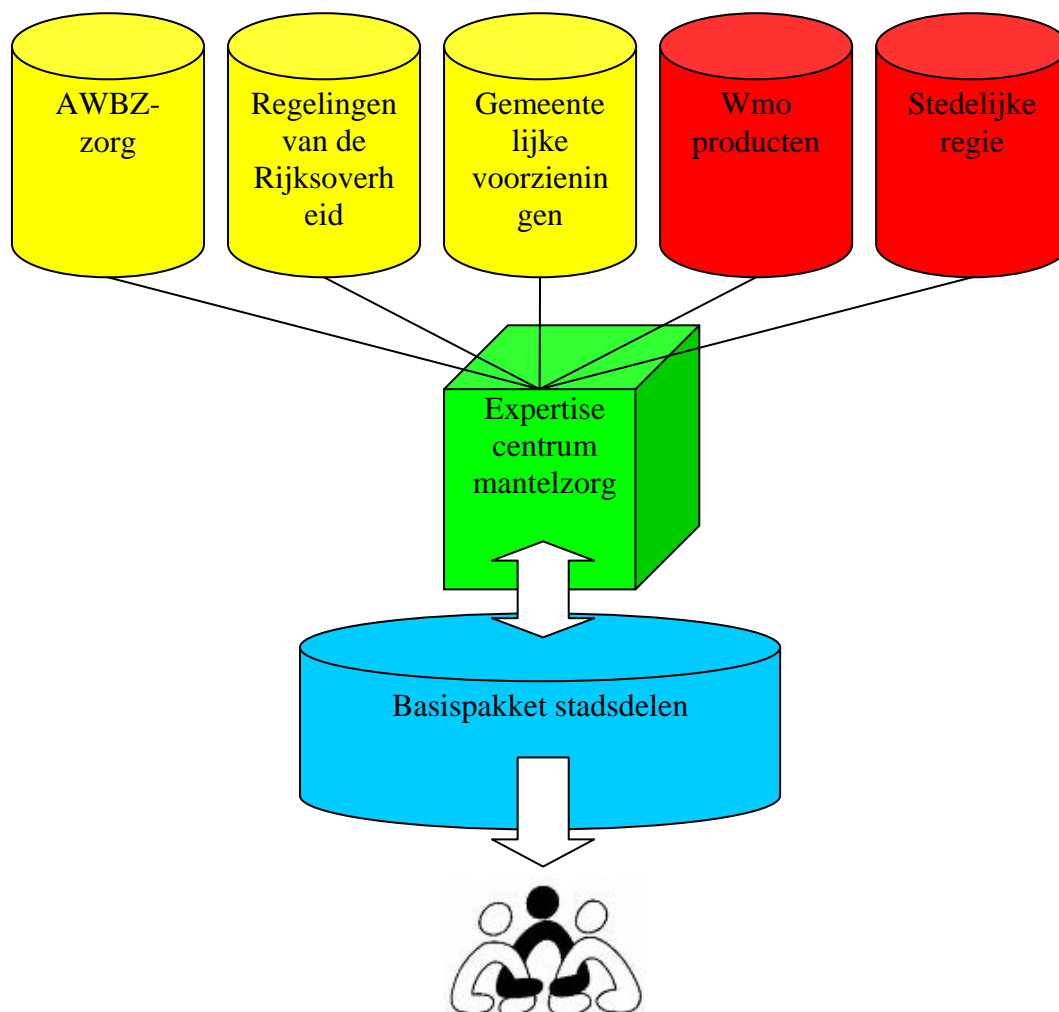
Andere maatregelen en actiepunten

Naast het basispakket en het expertisecentrum zijn er andere vormen van ondersteuning die indirect van belang zijn voor mantelzorgers, maar die niet in dit pakket worden opgenomen. Dit gaat om twee soorten ‘producten:’

1. WMO producten die direct gericht zijn op de cliënt, maar indirect de mantelzorgers kunnen ontlasten. Bijvoorbeeld hulp bij het huishouden, thuisadministratie en maaltijdvoorziening. Het aanbod van deze producten moet onder de aandacht gebracht worden van mantelzorgers en bij de productontwikkeling moet oog zijn voor de positie van mantelzorgers.
2. Relevante activiteiten van de gemeente die niet direct dienstverlening aan individuele burgers betreffen, maar gericht zijn op de aandacht voor mantelzorgers in het aanbod van andere partijen in het veld. Bijvoorbeeld zorgaanbieders aanspreken op aanbod en kwaliteit van tijdelijke overname van zorg en in overleg met het CIZ bekijken hoe mantelzorgers betrokken kunnen worden bij de indicatie. De gemeente voert hierop stedelijke regie.

De regiefunctie is ook van toepassing op gemeentelijk beleid in andere sectoren dan zorg en welzijn. Bijvoorbeeld een (gedeeltelijke) vrijstelling van sollicitatieplicht als iemand mantelzorg verleent.

Het directe en indirecte ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers is schematisch zo weer te geven:

3. Gefaseerde invoering

Huidige situatie

Omdat de mantelzorgondersteuning met de komst van de Wmo in 2007 een gemeentelijke verantwoordelijkheid is geworden, is de gemeentelijk georganiseerde ondersteuning van mantelzorgers nog beperkt. Centraal stedelijk wordt met name subsidie gegeven aan Markant (steunpunt mantelzorg) en aan het platform mantelzorg. Dit wordt gefinancierd uit het voormalige AWBZ budget voor de coördinatie van vrijwillige thuiszorg en mantelzorgondersteuning (CVTM). Deze middelen zijn vooralsnog centraal gebleven omdat deze middelen bestemd waren voor stedelijk opererende organisaties. Voor 2008 is hiervoor een tijdelijke subsidieverordening van kracht.

Sommige stadsdelen financieren al bepaalde vormen van mantelzorgondersteuning uit hun eigen begroting. Vaak wordt deze extra ondersteuning uitgevoerd door Markant.

In de gemeentelijke begroting voor 2008 is zowel incidenteel als structureel geld beschikbaar gesteld om mantelzorgondersteuning te versterken. Hierbij zijn drie aandachtsgroepen

benoemd: allochtone mantelzorgers, jonge mantelzorgers en mantelzorgers van mensen met GGZ problematiek.

Invoering basispakket

Het voornemen is om de nieuwe structuur van mantelzorgondersteuning in Amsterdam volledig gerealiseerd te hebben per 1 januari 2010. In 2008 en 2009 zal de invoering gefaseerd plaatsvinden. Het tempo van de invoering kan per stadsdeel verschillen. Wel worden afspraken gemaakt over een termijn waarop aan een aantal basisvoorwaarden is voldaan in ieder stadsdeel. Het gaat hier bijvoorbeeld om de basistraining Mantelzorgondersteuning voor loketmedewerkers, zodat burgers die aan het loket komen in ieder stadsdeel op dezelfde wijze te woord gestaan worden.

De versterking van informatie en advies functie (front en backoffice) van de loketten Zorg en Samenleven start in januari 2009. Daarnaast kunnen stadsdelen vanaf medio 2008 al een beroep doen op middelen voor mantelzorgondersteuningsactiviteiten in het stadsdeel. Die middelen worden verstrekt vanuit een fonds. Vanaf 2010 krijgt ieder stadsdeel middelen volgens een verdeelsleutel om activiteiten (trainingen, bijeenkomsten, hulp bij overname mantelzorgtaken) in te kopen.

Het stedelijk expertisecentrum kan vanaf januari 2009 een start maken en in de loop van 2009 zich verder ontwikkelen. In 2010 werkt het expertisecentrum op volle sterkte.

2008 en 2009: Versterken informatie en advies bij de loketten

De informatiefunctie moet met name ingevuld worden door de (frontoffice) medewerkers van het loket zorg en samenleven in de stadsdelen. Hiertoe is extra capaciteit nodig bij de loketten. De bedoeling is niet om één aparte consulent voor mantelzorgers aan te stellen, maar dat alle adviseurs van de loketten meer bewust zijn van de mantelzorgproblematiek en kennis hebben van het ondersteuningsaanbod.

De adviesfunctie wordt ondergebracht in de backoffice van het loket (bestaat uit diverse organisaties). Hoe dit vervolgens wordt ingevuld bepaalt het stadsdeel zelf. De adviseur kan in dienst zijn van het stadsdeel, men kan adviesuren inkopen bij de maatschappelijke dienstverlener of bij bijvoorbeeld het expertisecentrum mantelzorg.

De adviseurs moeten mantelzorgers ook ondersteuning bieden bij het overnemen van mantelzorgtaken, door versterken van het eigen netwerk en inzet van vrijwillige respijtzorg.

Om medewerkers toe te rusten op deze taken worden trainingen aangeboden. Een basis training is opgenomen in het werkplan voor het uitvoeringsprogramma 'Amsterdam voor Elkaar'. Met het programma loketontwikkeling worden afspraken gemaakt over de training. De training kan eventueel gezamenlijk worden ingekocht bij 1 of meerdere organisaties voor mantelzorgondersteuning, bijvoorbeeld het expertisecentrum.

De informatie over alle directe en indirecte ondersteuningsmogelijkheden voor mantelzorgers moet beschikbaar zijn voor de medewerkers van het loket zorg en samenleven. Daartoe wordt het productenboek Wmo aangevuld met het ondersteuningsaanbod voor mantelzorgers, inclusief het aanbod van vrijwillige respijtzorg en het vrijwilligerswerk in de informele zorg.

2008/ 2009: Versterken activiteiten mantelzorgondersteuning

Stedelijke subsidies voor overname mantelzorgtaken

Om een transparante financieringssystematiek te hebben voor 1 op 1 vrijwilligerswerk (maatjes, buddy's etc.) ontwikkelt DZS een nieuwe subsidieverordening. Deze subsidieverordening wordt 1 januari 2010 van kracht en geldt totdat deze vervangen wordt door een nieuwe verordening. De verordening regelt de stedelijke subsidies aan organisaties die vrijwilligers in de informele zorg ondersteunen, zoals maatjes, vriendendiensten en buddy's. Indirect ondersteunen deze vrijwilligers de betrokken mantelzorgers. Daarnaast wordt het aanbod van vrijwillige respijtzorg in de verordening opgenomen waarmee mantelzorgers direct worden ontlast. De financiering van de informele respijtzorg wordt hiermee stedelijk gefinancierd, maar het is nadrukkelijk de bedoeling de uitvoering op stadsdeelniveau te laten plaatsvinden. Uit oogpunt van efficiëntie in deze financiering is het voorlopig wenselijk deze subsidie relaties stedelijk te houden. In overleg met stadsdelen wordt de verordening opgesteld en de besteding van de middelen bepaald. De adviseurs van de loketten moeten goed weten wat het stedelijk aanbod op dit gebied is.

In de nieuwe verordening 'mantelzorg en één op één vrijwilligerswerk in de informele zorg' is de stedelijke mantelzorgondersteuning beperkt tot het financieren van stadsdeeloverstijgende taken in een expertisecentrum en enkele specialistische vormen van mantelzorgondersteuning gericht op kleine groepen mantelzorgers die zich verspreid over Amsterdam bevinden. De financiering van het één op één vrijwilligerswerk verandert. Er wordt vanaf 2010 afgerekend op basis van aantallen geslaagde matches. Daarnaast wordt in de verordening gewerkt met een prioriteitenlijst. In deze lijst staat aan welke vormen van één op één vrijwilligerswerk de stad het meeste behoefte heeft. Tot slot worden in de verordening kwaliteitseisen opgenomen (zoals het leveren van maatwerk in stadsdelen). De nieuwe verordening ontwikkelt DZS in samenwerking met de stadsdelen. Ook de beoordeling van de subsidieaanvragen wordt gezamenlijk gedaan.

Stadsdeel activiteiten: Emotionele en educatieve steun

De stadsdelen zijn met de invoering van het basispakket verantwoordelijk voor het organiseren van emotionele en educatieve steun aan mantelzorgers. Hier geldt bij uitstek dat aandacht besteed wordt aan de drie aandachtsgroepen. Het gaat bijvoorbeeld om:

- Trainingen en bijeenkomsten (o.a. lotgenoten contact, Alzheimercafé)
- Empowerment en eigenkracht bijeenkomsten (met name voor allochtone mantelzorgers en mantelzorgers van mensen met GGZ achtergrond)
- Ondersteuningvormen voor jonge mantelzorgers

Stadsdelen die nu al (in 2008 en 2009) kans zien om vanuit het stadsdeelbeleid projecten te financieren kunnen hiervoor een beroep doen op het hierboven genoemde fonds.

Stadsdeel: Materiële steun

De mantelzorg parkeervergunning, waarmee mantelzorgers voor bewonerstarief kunnen parkeren, is in alle stadsdelen waar betaald parkeren geldt beschikbaar. In Amsterdam zijn twee uitvoerders/handhavers van het parkeerbeleid actief. Dat zijn stadstoezicht en de PCH combinatie. Dit betreft een bestaande voorziening. Na de invoering van het basispakket kan worden gekeken of er meer maatregelen getroffen kunnen worden, zoals een OV regeling.

Stad en stadsdelen: Expertisecentrum mantelzorg

Een werkgroep van DZS en stadsdelen moet medio 2008 de opdracht aan het expertisecentrum formuleren. Daarin moet de taak duidelijk omschreven worden. Taken kunnen bijvoorbeeld zijn:

1. **Informatiefunctie:** het expertisecentrum bundelt en verspreidt landelijke, regionale, stedelijke en lokale informatie uit de stadsdelen. Het expertisecentrum weet waar expertise te vinden is en zorgt ervoor dat Amsterdamse organisaties goed op de hoogte zijn van landelijke en stedelijke (financiële) regelingen.
2. **Netwerkfunctie:** het expertisecentrum zorgt voor netwerkvorming tussen organisaties die zich bezighouden met mantelzorgers, zowel professionele instellingen als lokale, stedelijke en landelijke mantelzorgorganisaties. Het bevordert de samenwerking tussen organisaties waar mogelijk. Door hun krachten te bundelen, versterken organisaties elkaar. Zij kunnen, door hun onderlinge contact en uitwisseling van expertise binnen het netwerk, beter inspelen op de behoeften van mantelzorgers in de stad.
3. **Adviseringsfunctie:** het expertisecentrum beschikt over adviseurs die ingezet kunnen worden ter advisering van stad en stadsdelen in projecten. Daarnaast kunnen de adviseurs geraadpleegd worden voor de advisering in complexe individuele situaties van mantelzorgers.
4. **Deskundigheidsbevordering:** het expertisecentrum biedt de loketten en mantelzorgorganisaties de mogelijkheden die er zijn om te professionaliseren, zoals trainingen.
5. **Innovatie/productontwikkeling:** het expertisecentrum ontwikkelt innovatieve producten/diensten gericht op het oplossen van knelpunten van (groepen) mantelzorgers. Deze diensten worden, als ze succesvol zijn, overgedragen aan lokale uitvoerders.

Als de opdracht voor het expertisecentrum helder is kan Markant en eventueel andere partijen uitgenodigd worden om offerte uit te brengen.

4. Financiën

Binnen het programma ‘Amsterdam voor Elkaar’ is stedelijk budget beschikbaar voor mantelzorg ondersteuning. Dit budget moet verdeeld worden over de verschillende onderdelen van de voorgenomen ondersteuningsstructuur en op termijn voor een belangrijk deel verdeeld over de stadsdelen.

Structureel komt er per 2010 €700.000 beschikbaar dat gefaseerd gedecentraliseerd wordt naar de stadsdelen. Met ingang van 2008 is daarvoor €200.000 beschikbaar², per januari 2009 is dit €300.000. Dat betekent voor 2009 €21.000 per stadsdeel. De overige €400.000 wordt beschikbaar gesteld voor mantelzorgondersteuningsactiviteiten. Per januari 2010 wordt dit bedrag gedecentraliseerd naar de stadsdelen en verdeeld volgens een nog vast te stellen sleutel. Deze bedragen zijn onderdeel van de begroting uit ‘Amsterdam voor elkaar, uitvoeringsprogramma maatschappelijk meedoen 2008-2010’.

Het beschikbare budget is als volgt te verdelen:

Huidige verdeling	€	Nieuwe verdeling	€
Markant	627.067	Nieuwe verordening: mantelzorgondersteuning, expertise	300.000

² Over de besteding van deze €200.000 voor 2008 zijn nog geen afspraken gemaakt

	Voormalig CVTM	centrum	
		Stadsdelen: informatie en advies in loketten	100.000
		Nieuwe verordening: 1 op 1 vrijwilligerswerk (vrijwillige respijtzorg)	227.000
Specialistische mantelzorg ondersteuning/ belangenbehartiging	248.355 Voormalig CVTM	Nieuwe verordening: mantelzorgondersteuning, specialistische mantelzorgondersteuning (Coke voor jou, Hiv vereniging, Afapac, Joods Maatschappelijk Werk)	168.552
		Belangenbehartiging (platform mantelzorg)	79.803
1 op 1 vrijwilligers werk	846.626 Voormalig CVTM + periodieke subsidies verleden	Nieuwe verordening: 1 op 1 vrijwilligerswerk (buddyzorg, maatjesprojecten, vriendendiensten: Cordaan, Regenboog, Schorerstichting, SAVO, Kuria, Vriendendiensten)	846.626
Vrijwilligers werk overig	316.670 Periodieke subsidies uit het verleden	Nieuwe stedelijke regeling vrijwilligerswerk (waarschijnlijk bij DMO; UVV, Over&Weer, Bij de Tijd, Gilde)	-
Nieuw	100.000 Structurele prioriteit	Stadsdelen: informatie en advies in loketten	100.000
Nieuw	400.000 Structurele prioriteit	Activiteiten emotionele en educatieve steun	400.000
Nieuw	100.000 Structurele prioriteit	vrijwillige respijtzorg: organiseren in loketten (toeleiding naar respijtzorg)	100.000
Nieuw	1,5 miljoen Incidentele prioriteit	Bestedingsvoorstel voor invoering basispakket moet nog worden uitgewerkt.	

Verdeling budgetten

Omdat de nieuwe ondersteuningsstructuur gefaseerd wordt ingevoerd, geldt een tijdelijke verdelingsmethodiek.

2008 en 2009: Versterken informatie en advies aan mantelzorgers.

Het beschikbare budget van €300.000 kan vanaf januari 2009 gelijkelijk verdeeld worden over de stadsdelen. Dit betekent dat er in 2009 €1.000 beschikbaar is om de loketten Zorg en Samenleven verder toe te rusten. Mogelijk wordt vanaf 2010 een verdeelsleutel toegepast. Dit bedrag vormt een *bijdrage* aan de uitvoering van de functie ‘informatie en advies’.

2008/2009: Fonds Activiteiten mantelzorgondersteuning

Vanaf 2008 is er €400.000 beschikbaar voor mantelzorgondersteuningsactiviteiten, met name gericht op het beter bereiken en bedienen van de drie specifieke groepen mantelzorgers. In 2008/2009 kunnen stadsdelen een beroep doen op een fonds. Ook instellingen kunnen een aanvraag voor een werkgebied in een of meer stadsdelen indienen. Met goedkeuring van het stadsdeel/stadsdelen kan subsidie worden verleend. Ervaringen die worden opgedaan in de projecten die in 2008/2009 gefinancierd worden, worden beschikbaar gesteld aan alle stadsdelen.

2010: Decentralisatie naar de stadsdelen

Als de activiteiten en producten voldoende uitontwikkeld zijn kan per januari 2010 het fonds gedecentraliseerd worden naar de stadsdelen en verdeeld volgens een nog vast te stellen sleutel. Dit betekent dat de budgetten voor het basispakket (€700.000) vanaf 2010 geheel gedecentraliseerd worden naar de stadsdelen. Verdeling van de budgetten zal dan bestaan uit een vast of variabel bedrag voor informatie en advies voor elk stadsdeel en een variabel deel voor activiteiten, verdeeld volgens een nog vast te stellen sleutel.

Positie Markant

De gemeente Amsterdam heeft een subsidie relatie met Markant, steunpunt mantelzorg. In 2008 ontving Markant €627.067 project subsidie. De verandering van ondersteuningsstructuur betekent een grote verandering voor Markant. Dit is reeds onderwerp van gesprek en de verandering wordt op hoofdlijnen gesteund door Markant. Door de gefaseerde invoering is er tijd voor Markant om in te spelen op de nieuwe situatie. In de toekomst kan Markant op drie manieren financieel ondersteund worden door stad en stadsdelen:

- Markant kan een beroep doen op de stedelijke subsidieverordening wat betreft het coördineren van vrijwilligerswerk in de informele zorg.
- Markant kan de opdracht verwerven om het stedelijk expertisecentrum uit te voeren.
- Markant kan bij de stadsdelen opdrachten verwerven om activiteiten uit te voeren. In het overgangsjaar 2009 wordt dit ondersteund door het stedelijke fonds.

Organisatie

De werkgroep mantelzorg, bestaande uit beleidsmedewerkers uit stadsdelen en DZS zal de invoering en uitvoering van het basispakket verder uitwerken. Dit gebeurt per product; inhoud, wijze van invoering, monitoring etc.

5. Planning

2008:

April: Besluitvorming nieuwe ondersteuningsstructuur
Juni: Opdrachtformulering stedelijk expertisecentrum
Juni: Uitwerkingsovereenkomst invoering basispakket per product
Juni: Incidentele inzet rond drie doelgroepen.
September: Start fonds activiteiten mantelzorg in de stadsdelen.

2009:

- januari: Budgetten voor informatie en advies naar de stadsdelen.
- Januari: Start stedelijk expertisecentrum mantelzorg
- Januari: Nieuwe stedelijke verordening ondersteuning mantelzorg en één op één vrijwilligerswerk vastgesteld

2010:

- Januari: Afhankelijk van evaluatie: decentralisatie fonds activiteiten (€100.000 structureel).
- Januari: Waar nodig eigen bijdrage stadsdelen ter versterking basispakket